

החגיגה המשפחתית בהסולל

בין הנכחים בחגיגת "הסולל" בערב שלשם היו מלבד אותם שהוזכרו גם השופט נד פרומקין, הד"ר אופלטקה, הג' אוקסון, ה' מוהל, פרופ' דנבי והג' אשתו, הג' רבקה אהרנסון, הגבירות ימימה וחברתה וכן חדרות ה' ישראל בלומנפלד, ה' מ' גרינווט, ה' הגא' ויהודה חיתמן, ה' בן ציון יודית, ה' ש' נחמני ועוד.

כל האורחים התענינו מאד בתפריט המקורי ולקמנו שהיה לנושא שיהיה זכריות מענינות:

- ת פ ר י מ
- דני "הסולל"
- מרס "דארהיום"
- תרנגלת "העצמאות"
- ארז "החקלאים"
- פרפראות, בני-בנימין
- גלית ה"בנדייסים"
- פירות, הגרעונים
- קתה, מורחחירדן
- סגירות, תוצרת הארץ

יבנות ומשפחות "ראשון וזכרון" ועכשיו הננו לתת בזה את תמצית המנאמים, שבהרסה מהם יש גם ערך צבורי וספורתי:

בפתיחתו הקצרה אמר מר אלכסנדר אהרנסון כדלקמן:

חגיגה משולשת לנו הערב. לעורכנו היקר, לירידנו איתמר בן-אב"י נמלאו היום ארבעים שנה. צריך להאמין שהוא רק מתגנדר במספר השנים האלה, כי עוז רוחו ומוזנפשו אינם נתנים מקום להאמין שהוא כבר בן ארבעים. החגיגה השניה — "דארהיום" במלאו בדיוק ארבע שנים לקומנו ועפ"י כל מה שעבר עלינו במשך הזמן הקצר הזה גם זה ראוי לחגיגה. אנו וחוננים ג"כ חגיגת פרידה מירידנו מר אשר ספיר, מנהל חברת "הסולל", חנוטע לזמןמה לארופה. הנני מכבד איפוא אותו במנאם הראשון.

מר אשר ספיר: בבית הזה נולד דארהיום לפני ארבע שנים על-ידי דנופה עצמאית שארץ-הישראלים הפצו "עצמאות" ולא נתנו את עצמם להיות נהפכים הצדה ע"י אילו אנשים שבאו מן החוץ. בבית הזה התאמנו אותו מספר הצעירים שיוסד את דארהיום וזו הייתה התשובה הכי-נכונה לאלה שאמרו להפגנו. ההג השני הוא לעורך דאר היום ירידנו בן-אב"י, שהוא עמוד-התורה של החוג, ושעל-ידי כזו ומרצו תכניה לא הצליחו אחרים להזיז את בני א"י ממקומם. ההג השלישי הוא לשובו של ירידנו אלכסנדר אהרנסון. אמנם הוא לא יישאר פה זמן-רב ושוב ישוב אל הגולה לעבוד בה עבודה פוריה לטובת ארצנו היקרה. אולם אם נשפוט ע"י מעשי הרבים במשך השבועות האחרים שהוא נמצא איתנו נוכל לקנות שגם בימים המועטים שעוד יישאר פה ירבה לעשות גדולות ונצורות, ובעתיד נוכל לחונ את הג האמת של דאר היום אשר בפי שאנו מקווים יתבסס ויתגדל כשאיפת מיסריו ומנהליו.

מר פ. דגן: בכל מקום שיש משתה יש שמחה ומתי באה השמחה? — בשיש הצלחה, והצלחה יש רק כשיש מצלצלים. לא הבנתי לכתחלה: מתי השמחה בערב הזה? עשרים אלה היריות שהושקעו בהסולל? לו הושקעו כעסק כמו המסלה הקטנה של פתח תקוה אשר אחרי זמן קצר לקיטמה הכיאה הכנסה נקיה של אלפים לירה — כמה היה המנהל שמח לקרא לאספה את בעלי המניות ולהכריז על ריוח של עשרה לקאה! אולם אנו מתנחמים. אם לא מוצאים הצלחה כספית מוצאים שמחה בעצם הרבה. השמחה היא שעתון יומי בארץ ישראל לא רק שהתקיים אלא שיש בו כוח, אלא שגם הגיע למצב איתן ולצורה נהדרת. זה לא דבר קטן. הצלחה גדולה להברי הבים והצלחה לא כליכך גדולה לברוי אחרים — אבל דאר היום היה לפה לחלק גדול של הישוב, מספיק וידיעות במדה גדושה, עתה יומנו גדול. ועליו יש לשמח הרבה.

אולם השמחה הזאת של דארהיום אינה נוגעת בחלק השני של שמחתנו. לכן אב"י נמלאו ארבעים שנה. החבר קצת תמותה כמדומני שכשיסודו את דארהיום לציון לפני כארבעים שנה כבר היה מאמר מכן אב"י וכיצד אנו חוננים כעת את יובל הארבעים שלו? — השם בן-אב"י כל כך רגיל ועממי אצלנו עד שקשה להאמין שהוא כיום רק בן ארבעים. בן-אב"י בארבעים שנותיו בעבודתו המרצית שעל-ידיה עבר על כל המכשולים שפגש בדרך, הראה לא רק שאין בו שום סימן של חולשה אלא ארובה שכתו. ומרצו הולך וגדול. אנו נברך אותו שגם אחרי עשרים שנה כשכבר יהיה בן ששים, נוכל להראות על צעירותו והעננותו.

מר פ. כספיר: אני מברך אמנם רק בשמי, אבל יודע אנו כי החלק הגדול של הסוחרים בעירנו תמימי-דעה אתי. ההכנה דרך דארהיום, הסוחרים הירושלמים הפשוטים אלה שאצלם אין שריפות, פשיטות-רגל וגרענות, כלם מסכימים למדיניותו של בן-אב"י.

הנכרת פלו (רברת אנגלית ומר דגן תרגם לעברית): בן-אב"י אינו זקן, בן ארבעים כי אם צעיר בן ארבעים שנה. נפגשתי אותו בפעם הראשונה באמריקה והרבה הראשי שפעל עליו היתה צעירותו שאינה מזדקנת. אני בטוחה שאותו המרץ הנובע מצעירותו של בן-אב"י יתמיד, וימשיך לתמיד. לדארהיום אני מאחלת שבעזרתו של בן-אב"י ילך הלוך ותתקדם, יצליח וישגשג.

מר ברנדורא: אינו יודע אנו הרבה נתנים באו לעצמם חשבון. מטובת שול חגיגת

יובל עתונאית, שיש בה תהכה מן הטרגיות. יש סופר היוצר חבר ממשי לזרות, אין איש עומד על גבו ודוחפו לכתוב. סופר כזה אוכל את פירותיו בעולם-הזה והקרן קימת לעולם הבא. מעריכים את עבודתו והוא נכנס לאוצר הספרות. אחר הוא גורלו של עתונאי. הוא אינו יכול לשבת ולכתוב מתוך שלות-מנוחה ולצד צם את מחשבותיו. תמיד הוא נחשף בידיו המאורעות השונים. היום צריך הוא לכתוב על מרמרק שמת, על סטמבולסקי שנפל, על פואנקרה שדבר וכו', והעתונאי מוכרח מעל-בחו לכתוב מאמר על כל מאורע אעפ"י שכאותה שעה אין ראשו פנוי לזה. את זה צריך לקחת בחשבון. את בן-אב"י אני מכיר עוד מהפרפורים של "ההשקפה" וה"הצבי", ותמיד היה אצלי מין מדרש-פליאה. טפוס כזה עוד לא מצאתי בין הסופרים והעתונאים. ערות המחשבה שבה, ההתרשמות הקלה, והפיוטיות שלו, לא מוצאים אצל סופר אחר. אני מברכו שלא יצטרך לכתוב בהכרח בי אים-בנות עליו הרות.

בנוגע לדארהיום: חגיגתו משוייכה באמת עם בן-אב"י. ישבו התקיים הפסקה. ארבעים שנה אקוט ברור. כאילו ארבעים שנה מתקוטט האדם הזה עם העולם. זכורני כי לפני כט"ו שנה טיילנו אני ובן-אב"י ביפו, וזה היה אחרי גפילת "ההשקפה" או "הצבי". נפגשנו עם מרדכי בן-הלל הכהן, שהתגרה בבן-אב"י ואמר לו: נגמרו כבר אין לך עתון-ענה. בן-אב"י ואמר: אין דבר. "ההשקפה" הלכה לעולמה אבל עוד מעט יהיה לי עתון אחר. אני לא האמנתי אז בתשובתו, אך הנה הרבר הולך ומתקיים. כודאי זכוראי ישנן מרענות "בדאר היום", אך גם הן עומדות להתקן בהמשך הזמן. אני מברך את "דארהיום" שיחוג יחד עם בן-אב"י את יובל-החמישים שלו.

מר בן-עזר (פ"ת): הישוב הכפרי שבארצנו הרגיש מיר להופעת דארהיום כי בו יהיה מקום להביע את דרישותיו. וכך היה באמת. בכל המושבות נלחמו בעד קיומו של דארהיום בתלהבות. אכן יש ויש מה לתקן בו, אבל מקוים אנו שהתקונים בא יבאו, וכמו דארהיום כך גם שמו של בן-אב"י תכוב עלינו.

בנוגע ל"תפריט" של האההזה יש לי להעיר הערות אחרות: "דני הסולל" אינו השם המדויק מפני שכל אחד ואחד מאנשי "הסולל" הוא ליתן בפני עצמו. "מרס דאר היום", מתאים מאד מפני המימיות שפוגשים בו בפעמים. "תרנגלת העצמאות" מוסרם מאד למאמריו של בן-אב"י. "עצמאות" שבג ראינו חזון לימים הבאים. "ארז החקלאים" דאבנו ראינו שהארו הזה עורנו מתפורר הערב, אבל נקוה שבשנה הבאה יתחזק ויתאחד יותר. מוצלחה "גלית הבנדייסים", אכן הם קרוים מאד ונחוגי לתמלם מעט, וזה מוטל על בני א"י, בני כוג הם.

מר אסתרמן (תל-אביב): אני תומנתי אל הנשפה הזה בתור איש הכותב לפעמים מאמרים בדארהיום ומביע בהם את העיתוי והשקפותיו. הייתי שמח יותר לזו תומנתי בתור חבר בעירית תל-אביב, שאז היו חברי מעיריה מוסרים לי את המכור לרבר בשם העיריה ולברך בשמחה את בן-אב"י ואת דאר היום. עכשיו אני מוכרח לרבר אמנם רק בשמי הפרטי אך בטוח אני שהחבר יסכימו כלם לרבר. אנו חברי עירית תל-אביב, העיר העברית הראשונה בעולם, העומדים ונלחמים את מלחמת חיינו האזרחית וכו' יודעים להעריך את מלחמתו של בן-אב"י בעד הענינים המשותפים שלנו בארצנו. תמיד כשצריך לעמוד בפרץ דארהיום הוא הראשון לקדוש את דרישותנו בתקף ובחוקה. אנו כלנו סתוהסים לעתנגנו זה מיום הוסדו בכבוד ובחבה שכל-כך הרבה תועלת אנו מוצאים בו לכל מפעלינו. ומוסדותינו הצבוריים. אנו מוכנים תמיד לקבל את עזרתו וגם לעזור לו מצדנו. אנו מקווים שדארהיום יתמיד עוד רבות בשנים ובן-אב"י ישפיע עליו מרחמי.

מר י. קרניאל: אני מחויב כמובן לרבר ברצינות. פה ישבו חכמי הכסף וסוחרים ודנו ע"ד חשבונות של יובל הארבעים לחתן-הערב. לי נחמת שלכלם טעיתם ובן-אב"י הוא כמעט בן ארבעים ושתים. עכ"פ רוצה אני לספר מילתא דכריחתא ואת"כ ארבר ברצינות. מספרים על גביו אחר שנהג לחוג בכל שנה את יובל הולדתו. בפעם הראשונה חגג את יובל החמישים, ואחרי שנת את יובל מ"ט ואת"כ מ"ח וכן הלאה. עד שחתנו לא יכל סבר לעבור בשתיקו על זה ופעם הרים כוס וברך את חזנתו. כי יוכה לחוג את חג הכרמיות שלו. גם אנו נברך את חתן-הנשף כי נזכה לחוג את חג ה"כרמיות" שלו...

עזנאם אומר כי יובלם של בן-אב"י ו"דארהיום" מוכיר לו את יובל "הצפירה" ונתום סוקולוב, שלא היו נפרדים. בן-אב"י חדאר היום — היינו הך. אגב הוא מזכיר קצת זכרונות על עבודתו של חתן-היובל ב"הצבי" וה"הארץ". שהראה כשרונות מכירים בעתונות ובמדינות, ואם הגיע דארהיום למצבו האיתן הנוכחי, זהו תודות לאנשי הסולל ובראשם מר בן-אב"י.

הוא מסיים את נאומו בכרחה חמה לחתן-היובל ולעתון דארהיום לאריכות ימים ולהצלחת מרובה.

כתום כל הנאומים סכם היו"ר מר אהרנסון בחברים קצרים ואמר: מטרתנו ביסוד דאר היום היתה לעורר את בני א"י לרגש של הכרה-עצמית, ואת זה הצלחנו במדה רחבה. במשך ארבע שנים הראנו לעולם כי קבוצה קטנה מבני א"י יכולה להתקיים באמץ ועבודה ולעבוד בשלום. על כל המבשר לים. ספיר שלנו נוסע לחו"ל, אך הוא זקק

אתו את רגל "הסולל" שאותו ישא כרסו, ויסלול מסלות חדשות בארצות שונות שעד היום טרם חדר אליהן. הרגל הזה נקוה שיצליח במשלחתו וישוב אלינו.

לבסוף הוזמן חתן-הנשף מר איתמר בן אב"י לדבר וכשקם לדבר נתקבל ע"י כל הנאספים במחיאות-כפים סוערות.

הוא דבר כחצי שעה בהתלהבות וככל חום לבו והקסים את השומעים שבלעו את כל תגה והגה בגעומות מיוחדות. ע"י שפתו ארץ-הישראלית הערנית, ששטפה וזרמה כמעין המתגבר, וע"י הרוח הפיוטי ששרר בו מתחילתו ועד סופו, עד כי גם האורחים האמריקנים שאינם מבינים את השפה נשארו כמו דמוקים על מקומותיהם.

מר ברחקי ברך את"כ על המזון וקרוב לשעה שתיקע-עשרה, נמגר הנשף בשיר "התקוה", בהשאיור רושם כביר. האורחים מחו"ל הרגישו ביחוד כנשף הזה איזה טעם מיוחד, טעם ארץ-ישראלי רענן וחיי.

(את עצם מנאמו של הא' בן-אב"י נתו בללון מחו"ל).

היום סרם חדר אליהן. הרגל הזה נקוה שיצליח במשלחתו וישוב אלינו.

לבסוף הוזמן חתן-הנשף מר איתמר בן אב"י לדבר וכשקם לדבר נתקבל ע"י כל הנאספים במחיאות-כפים סוערות.

הוא דבר כחצי שעה בהתלהבות וככל חום לבו והקסים את השומעים שבלעו את כל תגה והגה בגעומות מיוחדות. ע"י שפתו ארץ-הישראלית הערנית, ששטפה וזרמה כמעין המתגבר, וע"י הרוח הפיוטי ששרר בו מתחילתו ועד סופו, עד כי גם האורחים האמריקנים שאינם מבינים את השפה נשארו כמו דמוקים על מקומותיהם.

מר ברחקי ברך את"כ על המזון וקרוב לשעה שתיקע-עשרה, נמגר הנשף בשיר "התקוה", בהשאיור רושם כביר. האורחים מחו"ל הרגישו ביחוד כנשף הזה איזה טעם מיוחד, טעם ארץ-ישראלי רענן וחיי.

(את עצם מנאמו של הא' בן-אב"י נתו בללון מחו"ל).